

Tasje erbij? Dat kost dan 25 cent!

Vanaf 1 januari 2016 zijn gratis plastic tassen niet meer toegestaan. ‘Tasje erbij?’ is er niet meer bij, tenzij je er geld voor overhebt. Het doel is om zwerfvuil op straat en in zee tegen te gaan en verspilling van grondstoffen te voorkomen. Als het goed is, vaart het milieu er wel bij.

Europese aanpak

Het verbod maakt deel uit van een bredere Europese aanpak om het aantal plastic draagtasjes terug te dringen.

Ieder jaar gebruikt elke Nederlander, volgens een berekening van Milieu Centraal, ongeveer tweehonderd plastic tasjes. Dat komt in totaal neer op 26 miljoen kilo plastic per jaar. Een groot deel belandt na één keer gebruiken in de afvalbak en een ander deel wordt zwerfafval. Het recyclen van plastic staat in Nederland nog in de kinderschoenen. Omdat de afbraak van plastic moeizaam gaat, is er veel schade voor het milieu. De Europese Unie heeft daarom alle lidstaten verplicht het gebruik van plastic tassen te verminderen. Ierland, Engeland en Denemarken hebben al maatregelen genomen en nu is Nederland dus ook aan de beurt. Frankrijk zal later dit jaar volgen.

Duurzaam

‘Gebruik een plastic tas vaker of beter nog, neem je eigen boodschappentas mee als je gaat winkelen.’ Dat zou een slogan kunnen zijn van de Rijksoverheid. Met het verbod op plastic tassen wil deze ook het bewustzijn van consumenten vergroten. Die moeten zich realiseren dat al dat plastic voor eenmalig gebruik onnodig is. Als de klant ervoor moet betalen, al is het maar een klein bedrag, gaat hij toch bewuster met het materiaal om. Dat blijkt uit een proef van het Kennisinstituut Duurzaam verpakken. ‘Als de consument moet betalen voor een plastic tas, kan het gebruik met 48 tot 77 procent verminderen,’ concludeerde dit instituut naar aanleiding van de proef. Het verbod op plastic tassen kan dus bijdragen aan duurzaam gedrag, bijvoorbeeld door het hergebruiken van een tas of het zelf meenemen van een boodschappentas.

Uitzonderingen

Er zijn enkele uitzonderingen op het verbod. Consumenten krijgen in de volgende situaties wel een gratis plastic tas (dunner dan 0,0015 millimeter):

- Om etenswaren te beschermen tegen vervuiling of besmetting met ziekteverwekkers zijn zeer dunne gratis plastic tasjes toegestaan. Dit mag bijvoorbeeld bij onverpakt zomerfruit, zoals aardbeien, of onverpakte groenten, zoals sperziebonen. Ook zijn deze tasjes toegestaan in situaties waarbij levensmiddelen ongeschikt kunnen raken voor consumptie. Dit kan gebeuren door lekvocht van rauwe vis, rauw vlees of rauw gevogelte uit niet gesloten verpakkingen.
- Uit het oogpunt van het tegengaan van voedselverspilling van losse levensmiddelen, zoals losse appels of broodjes, mogen dunne gratis plastic tasjes verstrekt worden.
- In taxfree winkels op luchthavens of in het vliegtuig gekochte vloeistoffen, spuitbussen en gels mogen worden verzegeld in een gratis (doorzichtige) plastic tas. Voorbeelden zijn drank, deodorant en haargel.



40 **Prijs**

Klanten krijgen in de winkel dus geen gratis plastic tas meer, tenzij deze onder de uitzondering vallen. Wanneer de consument toch een plastic tas wil, betaalt hij daarvoor een klein bedrag. Winkeliers mogen zelf de prijs bepalen. De overheid houdt een richtprijs van 25 cent per tas aan, maar in theorie kunnen ondernemers ook 2 cent vragen. Bij de HEMA, H&M en Trekpleister zullen de tasjes 10 tot 15 cent gaan kosten. Supermarkten doen dit al een poosje, daar ligt het bedrag iets hoger, meestal op 25 cent. Wat ook mag, is het verstrekken van tassen met statiegeld. Prijsvechter Zeeman doet dat al sinds 2013.



‘Onze tas kost 1 euro en is van gerecycled materiaal gemaakt. De tas is bedoeld voor hergebruik en bij inlevering krijgt de klant 1 euro terug,’ aldus een woordvoerder van Zeeman.

Toezicht

55 De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) zorgt ervoor dat het verbod gehandhaafd wordt. Zij zal dit in de eerste maanden terughoudend doen en in het begin alleen reageren op meldingen. Een winkelier die in overtreding is, krijgt eerst een waarschuwing, maar bij herhaling volgt een dwangsom. Hoe er precies gecontroleerd wordt, is afhankelijk van het type winkel. Een kleine zelfstandige zal sneller gecontroleerd worden aan de toonbank en bij grotere winkelketens neemt de inspectie een
60 kijkje in de administratie. Winkeliers moeten kunnen aantonen dat ze plastic tassen niet gratis meegeven. Zo moet de prijs van het tasje op de kassabon staan.

Of dit verbod op het gratis geven van plastic tasjes een gunstige uitwerking zal hebben op de tot nu toe alsmaar uitdijende plasticberg, zal in de toekomst moeten blijken.

Naar: www.rijksoverheid.nl, De Volkskrant, Algemeen Dagblad, NRC